

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 2) เพื่อศึกษาการนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ในการวิจัยครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 จำนวน 183 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และใช้การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผู้วิจัยนำเสนอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสรุปผลได้ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 รายการ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการสร้างความร่วมมือ ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร และด้านการจัดหาทรัพยากร

2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 รายการ คือ ด้านการนำไปใช้ และอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนา ด้านการจัดการ ด้านการออกแบบ และด้านการประเมินผล

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง ($r^2 = .50$) โดยตัวแปรทั้งสองมีความแปรปรวนร่วมกัน ประมาณร้อยละ 50

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สนิท นันทชัย (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องแนวคิดของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า แนวคิดของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในด้านนโยบาย มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ได้แก่ มีนโยบายพัฒนาครู บุคลากรต่อการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ มีการวางแผนพัฒนาการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล วางแผนงานพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้ความสำคัญและประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีนโยบายในการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาใช้ในการบริหารจัดการในโรงเรียนอย่างเหมาะสม แนวคิดของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในด้านโครงสร้าง ที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ได้แก่ สถานภาพของสถานศึกษามีความพร้อมที่จะดำเนินการต่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิमित อิศระกุล (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเขิงเทรา เขต 1 จังหวัดจะเขิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน บทบาทด้านการส่งเสริมมากที่สุด ส่วนด้านการอำนวยความสะดวกด้านการให้คำปรึกษา ด้านการกำกับดูแลและด้านภาวะผู้นำ อยู่ในระดับมาก การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเขิงเทรา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ในด้านการรายงานคุณภาพประจำปี ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการทำแผนพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนา

มาตรฐานการศึกษา และการผดุงระบบประกันคุณภาพ ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารจึงต้องมีการติดต่อสื่อสารสัมพันธ์กัน เพื่อสร้างความเข้าใจอันดี ก่อให้เกิดความร่วมมือกันดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารต้องมีทักษะทางมนุษย์ค่อนข้างสูง ผู้บริหารจะต้องรู้จักตนเองมีความเชื่อมั่น มีอารมณ์มั่นคง รู้จักและเข้าใจ ผู้อื่น มีจิตใจกว้างขวาง และรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน นอกจากนี้ผู้บริหารจะต้องมีทักษะทางมนุษย์แล้วในการบริหาร ผู้บริหารจะต้องมีทักษะด้านเทคนิควิธีต่าง ๆ และมีทักษะทางด้านความคิดที่เป็นทักษะที่ผู้บริหารจะสามารถมองเห็นภาพรวมและเข้าใจในความซับซ้อนภายในองค์กรโดยความสามารถที่จะผสมผสานเชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ขององค์กรให้เข้ามาช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนสามารถที่จะมองเห็นส่วนย่อยขององค์กรที่จะมีผลกระทบต่อส่วนอื่น ๆ ภายในองค์กรด้วย

2. ผลการศึกษาพบว่า การนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของกรีน (Green, 2004 : Abstract) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาการใช้เทคโนโลยีการศึกษาที่รัฐฮอนดูรัส พบว่า ครูนำเทคโนโลยีการศึกษา เช่นการรวมเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศเข้าด้วยกัน เพื่อนำไปบูรณาการในการเรียนการสอนในชั้น ซึ่งมีผลต่อการจัดการเรียนการสอนสูงขึ้นและสอดคล้องกับ สนิท นันทชัย (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง แนวคิดของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า แนวคิดของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในด้านนโยบาย มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ได้แก่ มีนโยบายพัฒนาครู บุคลากรต่อการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ มีการวางแผนพัฒนาการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล วางแผนงานพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้ความสำคัญและประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีนโยบายในการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาใช้ในการบริหารจัดการในโรงเรียนอย่างเหมาะสม แนวคิดของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในด้านโครงสร้าง ที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ได้แก่สถานภาพของสถานศึกษามีความพร้อมที่จะดำเนินการต่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ จัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การพัฒนาเทคโนโลยีในสถานศึกษา ครู

และผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญ ด้วยเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตลอดเวลาทุกสถานที่ตามความต้องการ ความสนใจและความถนัดของแต่ละบุคคลในการพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องเข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุน

3. ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนด สอดคล้องกับผลการวิจัยของงามนิตย์ สอนครุฑ (2541 : 55-56) ได้ทำการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารกับลักษณะการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเขตการศึกษา 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารของผู้บริหาร การใช้ลักษณะการตัดสินใจแต่ละแบบ โดยจำแนกตามประสบการณ์ ผู้บริหารและขนาดของสถานศึกษารวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1 สรุปว่า 1) การใช้ข้อมูลสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1 มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศอยู่ระดับปานกลางเมื่อพิจารณารายได้มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศอยู่ในระดับมาก 2) การใช้ข้อมูลสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1 ขนาดของโรงเรียนกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์กัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในงานกิจการนักเรียนและงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 3) ลักษณะการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1 ใช้การตัดสินใจแบบที่ 5 อภิปรายกลุ่ม แล้วตัดสินใจตามที่กลุ่มตกลงในงานทุกงานในด้านความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการตัดสินใจกับขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการบริหารงานไม่สัมพันธ์กัน และ 4) ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ข้อมูลสารสนเทศกับลักษณะการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้ในสถานศึกษามีความสัมพันธ์กัน เนื่องมาจากมีการปฏิบัติงานอย่างชำนาญ และมีความคล่องแคล่วในการใช้งานเทคโนโลยี ผู้บริหารและบุคลากรต้องมีทักษะทางความคิดที่จะเข้าใจงานและสามารถปฏิบัติตนให้เกิดความก้าวหน้า และมองเห็นถึง

ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษา จึงส่งผลให้มีความสัมพันธ์กัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มี ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ควรนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ในการวางแผน โดยกำหนดวัตถุประสงค์ตามนโยบาย ให้ความสำคัญถึงการออกแบบระบบการสอนของครูให้เป็นไปตามแผนการเรียนการสอน ส่งเสริมให้นำความรู้ใหม่ๆ มาพัฒนาการเรียนการสอนให้เป็นตามระบบ

1.2 สถานศึกษา ควรนำผลการวิจัยนี้ไปใช้โดยนำเทคโนโลยีการศึกษามาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษามาจัดระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน สนับสนุนให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่ ส่งเสริมครูผู้สอนนำเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนการสอนใหม่ๆ ไปจัดทำแผนการสอน

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำผลการวิจัยนี้ไปใช้กับผู้บริหารซึ่งใช้เทคโนโลยีการศึกษามาบริหารจัดการศึกษาตามแนวทางที่สถานศึกษากำหนดไว้ โดยนำเทคโนโลยีการศึกษามาช่วยให้การบริหารงานตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรได้รับความรู้ ในการใช้เทคโนโลยีการศึกษาอย่างทั่วถึง และพัฒนาระบบเทคโนโลยีการศึกษาให้มีศักยภาพและรวดเร็วต่อการบริหารงาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการนำเสนอรูปแบบการพัฒนาเทคโนโลยีการศึกษา ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา เพื่อสามารถใช้เป็นแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาในการบริหารงานกับผลการประเมินคุณภาพภายในด้านผู้เรียนของสถานศึกษา

2.3 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา